UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct. Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 1. Quomodo hoc loco probetur Diuinitas Christi?

urn:nbn:de:hbz:466:1-82999

Visual Library

Chriſtus non annũtiauit tantum, ſed remiſit peccata.

erat cur Phariſæi eũm blaſphemiæ accuſarent; Nam vt Propheta de voluntate Dei certus, id facere poterat; nec enim Nathan cum diceret Dauidi: *tranſtulit Deus peccatum tuum*, vel à rege, vel à populo eſt accuſatus blaſphemiæ. Hæc igitur interpretatio, omnibus Patribus repugnat, fauet Arianis, & textum euertit. Patres enim contra Arianos Chriſti diuinitatem ex poteſtate remittendi peccata aſſeruerunt. Quantum vero præſidium Arianis in Caluiniana interpretatione ſit, quis non videt. Non enim ſequitur Chriſtum Deum eſſe, quod annunciat Deum illi peccata ſua remittere. Id enim & homo poteſt. At Chriſtus Dominus miraculo demonſtrat, filium hominis habere poteſtatem in terra remittendi peccata, quæ reſponſio euanida eſt, ſi de annunciatione ſola loquitur.

§. 2. Caluinus lib. 3. c. 4. 35. *Audit paralyticus, ſurge, remittuntur tibi peccata tua: pœna non imponitur.*

Reſpondeo. An ſit impoſita pœna iudicare Caluinus non poteſt, quia in ſcriptura non dicitur. 2. Ille ad fidem conuerſus & baptizatus eſt, nos vero in illa regeneratione, culpam omnem & pœnam aboleri docemus. 3. Chriſtus remittere ſolet omnia, nos non iam eodem modo, ſed ratione præſcripta neque nos dicimus poſt omnem peccatorum remiſſionem manere pœnam, crebro ea eſt caritas, aut contritio, vt omnia ſimul remittantur. Ipſum autem animo dolorem de peccato concepiſſe certum eſt. Alia porro eſt ratio remittendorum peccatorum qua Chriſtus tanquam ſupremus iudex propria autoritate vtitur, alia, qua ſacerdotes vti miniſtri & vicarij modo præſcripto, & ad Sacramenta alligati, ille Dominus eſt, nos miniſtri, & lege eius aſtricti.

Pœna poſt peccata remiſſa manet temporalis.

Curandus fidem nondum habet

§. 3. Wolffgangus Muſculus, ait, *Peccatorem curãdum vocari filium*, tunc igitur nondum habuit fidem iuſtificantem, ſi curandus erat; nam vt illi docent, fide opus eſt vt curetur, cum illa adeſt, iam curatus eſt: credit enim vere, vt illi putant, ſe curatum. Pergit Muſculus: [Deinde notandum hoc loco, quod non dicit, ſatis feciſti iam pro peccatis tuis, aut ſatisfacies pro peccatis tuis: ſed, remittuntur peccata tua. Quibus verbis omnem ſatisfactionem pro peccatis ſuſtulit, & totum gratiæ aſſignauit. Quis enim nõ videt ægrotum hũc magno iſto morbo quo laborabat, pro peccatis ſuis non ſatisfeciſſe, aut illa iam depoſuiſſe, ſed adhuc fuiſſe in peccatis? Nam alioqui male dixiſſet Chriſtus: Remittuntur tibi peccata tua, ſi iam pro illis ſatisfeciſſet. Si ergo neq; magnus ille morbus peccata diluit, qui tamen propter peccata illi erat inflictus, quid operis poteſt fieri à nobis, quo peccata diluantur? Ergo neceſſario remiſſio peccatorum eſt ex ſola gratia Dei.]

Peccator nemo pro peccato condonando ſatisfacit.

Ingenioſe conſtituit ſibi thema contra quod argumentetur. Nemo orthodoxus aſſerit peccatorem pro peccato condonando ſatisfacere, nemo negat merâ gratia peccata remitti. Nulla morbi vis, nulla mortis acerbitas facit, vt dolores peccatoris ſatisfaciant pro peccato, ſed nec vllum opus peccatoris fieri, aut fingi poteſt, niſi vnius mediatoris Ieſu Chriſti actiones & paſſiones, quibus ſatisfieri poſſit. Hominum tamen iuſtorũ bona opera, ex gratia procedentia, pro peccatorum temporali pœna ex Dei acceptatione ſatisfaciunt, vt docuerunt, non modo noſtri ſacerdotes, ſed antiquiſſimi ſacerdotum noſtrorum Doctores. Pœnã enim manere remiſſa culpa nos docuit S. Aug. tract. 727. in Ioan. *Hanc itaque vitam de qua ſcriptum eſt; Nunquid non tentatio eſt vita humana ſuper terram, in qua quotidie clamamus ad Dominum, Libera nos à malo, cogitur homo tolerare etiam remiſſis peccatis: quamuis vt in eam veniret miſeriam, primum fuerit cauſa peccatum. Productior eſt enim pœna quam culpa, ne parua putaretur culpa ſi cum illa finiretur & pœna. Ac per hoc vel ad demonſtrationem debitæ miſeriæ, vel ad emendationem labilis vitæ, vel ad exercitationem neceſſariæ patientiæ, temporaliter hominem detinet pœna, etiam quem iam ad damnationem ſempiternam reum non detinet culpa.* Quod ſi etiam vetuſtam Eccleſiæ conſuetudinẽ in ſatisfactionibus intelligere velit, non ſuos gregales quibus nil niſi blandum ſapit, ſed Cyprianum. Ep. 10. 11. 12. alijſque locis conſulat, & quid à pœnitentibus Eccleſia illa requiſiuerit, animaduertat, vt diſciplinę rigorem, quo Catholica Eccleſia mores tuetur, calumniari deſinat.

Pœna manet remiſſa culpa.

VERSVS 3.

Et ecce quidam de ſcribis dixerunt intra ſe, Hic blaſphemat.

QVÆSTIO I.

Quomodo hoc loco probetur diuinitas Chriſti?

§. 1. Blaſphemię Dominum accuſant, in eum ſemper blaſphemi. Eſt quidem βλασφημεῖν, τὴν φήμην βλάπτειν, *famam lædere, detrahere de alio*, item impie loqui apud Platonem in Alcibiade; verum hic & in ſcripturis proprie eſt, Deo tribuere quod illius maieſtati aduerſum eſt, aut creaturæ tribuere, quod Dei proprium eſt. Cum ergo verus Deus eſſet Chriſtus nõ potuit blaſphemare, cum ſibi id quod conueniens erat aſſignat. Non dubium eſt potuiſſe Chriſti verba ita accipi, vt ipſe non remitteret ſed Deus Pater. Dicit enim, remittũtur tibi; quod ſic interpretari Iudæi poterant, à Deo internuncio Chriſto, cui id Deus reuelaſſet, atq; ita Piſcator interpretatur, annuncio tibi remiſſionem. Sed conſtat Chriſtum eo modo locutũ, vt clarè intelligeret, ſua ipſum autoritate peccata dimittere. Atq; hoc ipſum indicat reſponſio, & miraculum eo enim probat remittere ſe peccata poſſe. Cõcludebat & hoc Nouatianus adhuc Catholicus l. de Trinitate. *Qui legunt ergo hominis filium hominem Chriſtũ Ieſum legant hunc eundem & Deum, & Dei filium nuncupatum. Nã quomodo quà homo ex Abraham, ſic eſt etiam quà Deus, ante ipſum Abraham.* Et Tertullianus Apologetico aduerſus gentes. *Quem igitur ſolum hominem modo præſumpſerant de humilitate, ſequebatur vti magnum æſtimarent, de poteſtate. Cum ille verbo dæmonia de hominibus excuteret, cæcos reluminaret, leproſos purgaret, paralyticos reſtringeret, mortuos denique verbo redderet vita, elementa ipſa famularet, compeſcens procellas, & freta ingrediens, oſtendens ſe eſſe verbum Dei, id eſt, λόγον, illud primordiale progenitum, virtute & ratione comitatum, & ſpiritu inſtructum, eundem qui verbõ omnia & faceret & feciſſet.*

§. 2 Probat etiam ſe Deum, quia cognitor cordium eſt. Phariſæi enim erant, qui tacitis eum cogitationibus accuſabant, εἶπον ἐν ἑαυτοῖς *dicebant intra ſe.* Itaque nouatorum nonnulli locum pulcherrimum pro diuinitate Chriſti deprauant cum vertunt, *inter ſe*, quaſi hac de re inter ſe habito ſermone diſceptaſſent. Eraſ. poſſe accipi *inter ſe murmuraſſe*, eos refutat Græcus textus, ἐν ἑαυτοῖς, & noſter cum vertit: *intra ſe.* Et clariſſime Marcus c. 2. 6. & ſequentibus. Hebraiſmus autem eſt, in Pſ. 45. & 10. dicunt illi בקרבם *Bekirbã* & בלבם *Belibbam. in medio, in corde ſuo.* Syrus hoc loco בנפשהון *Benaphſchehun. in anima ſua.* Hieron. *eadem maieſtate & potentia, qua cogitationes cognoſco, etiam peccata dimitto.* & Tert. de pudicitia. *Habeo etiam nunc quo probem Chriſtum ſi propterea Chriſtus in martyre eſt, vt mœchos & fornicatores martyr abſoluat; occulta cordis edicat, vt ita delicta concedat, & Chriſtus eſt. Sic enim Dominus Ieſus Chriſtus, poteſtatem ſuam oſtendit: Quid cogitatis nequã in cordibus veſtris? Quid enim facilius eſt dicere paralytico, dimittũtur tibi peccata &c.*

Non igitur hoc teſtimonium prætextu elegantiæ è manibus extorquendum eſt. Apud Marcum eſt ſuo ſpiritu: Itaque ex ſeſe cognouit, Deus ergo fuit.

QVÆ-